

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/254/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613205387
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613205387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 173, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 6C 342/2013 - 24 zo dňa 03.07.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu, v ktorej sa domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 125 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 1 003,14 Eur zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení poukázal na dôvody podanej žaloby, ktorým je nesprávny úradný postup Okresného súdu Bardejov, ktorý nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Následne súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä obsah pripojeného spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Er 417/2009, citoval § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 4, § 17 ods. 1, 2, 3 a § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ako aj ust. § 41 ods. 1, 2, 3, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že žaloba nie je dôvodná. Z exekučného spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Er 417/2009 vedeného proti povinnému Z. L. o vymoženie istiny 262,91 Eur s príslušenstvom súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 16.09.2009. Uznesením zo dňa 09.11.2010 bolo exekučné konanie zastavené. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.12.2010. V uvedenej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre vykonanie exekúcie nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom. Ak rozhodcovský rozsudok týmto zákonným ustanoveniam odporuje, uvedené nedostatky predstavujú hmotnoprávnu prekážku vykonania

exekúcie na jeho základe. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, bola 408 dní. Vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie, nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovania veci bez zbytočných prietahov. Súčasne súd uviedol, že ohľadne žalobcom tvrdených prietahov v predmetnom konaní nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie a neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní a ani nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Súd sa nestotožnil ani s názorom žalobcu, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom SR za prietahy v konaní. Súd však nevidel dôvod, aby sa nejakou výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to, že k vzniku škody ani nedošlo. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, lebo žalobca nebol v spore úspešný a žalovanej trovy konania nevznikli.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevyšvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že súd nie je oprávnený polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. Poznámeneal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonan dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s ust. § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správnym skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp. zn. 5Er 417/2009. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zastavení exekučného konania, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu, ktorý posudzoval exekučný titul z vyššie uvedených hľadísk, nedošlo k nesprávne úradnému postupu. Judikatúra súdov zdôrazňuje túto preskúmovaciu právomoc exekučných súdov obzvlášť pri exekučných tituloch, ktorými sú rozhodcovské rozsudky, tak ako to bolo aj v tomto prípade. To znamená, že súd má ex offo povinnosť preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012). Je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľa zasiahla do vtedajšej súdnej praxe, aby zjavne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie a v zmysle existujúcej judikatúry je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu práv spotrebiteľa, opakovane judikovanými Súdnym dvorom Európskej únie.

Odvolací súd ďalej uvádza, že samotné nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prietahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

K uplatnenej námietke týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa neaplikoval na rozhodnutie pri posudzovaní uplatneného nároku ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení novely vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z. účinnnej od 01.01.2013, lebo pri právnom posúdení uplatneného nároku citoval ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012. Je pravdou, že v samostatnom odseku poukazuje aj na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, avšak odkaz len na toto ustanovenie v inej časti odôvodnenia, nie v kontexte právneho posúdenia, nemožno považovať, že na rozhodnutie o merite veci súd použil iné ustanovenie zákona.

Odvolačný súd však súhlasí s názorom žalobcu, že nie je možné aplikovať ustanovenie hmotného práva na práva vyplývajúce zo zodpovednosti za škodu, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Retroaktivita v danom prípade je neprípustná.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenej na základe rozhodcovského rozsudku súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.